

*Tin Petračić
Marija Nemet*

Originalni znanstveni rad

RAZLIKE U PREFERENCIJAMA PREMA KINEZILOŠKIM AKTIVNOSTIMA STUDENATA UČITELJSKOG FAKULTETA

1. UVOD

Nastava Kineziološke kulture na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu provodi se kao obvezan kolegij kroz prva 4 semestra s ukupnim fondom od 120 sati. Od iznimne je važnosti iz više razloga, a onaj koji je možda najvažniji je taj da je upravo taj kolegij zadnji korak sustavnog i organiziranog vježbanja u njihovom školovanju (Gošnik i sur., 2007.). Programirane kineziološke aktivnosti ostvaruju višestruko pozitivan utjecaj na organizam današnjeg čovjeka. Tjelesna aktivnost kao osnovna biološka potreba čovjeka, u suvremenim uvjetima života i rada dobiva sve veće značenje. Istraživanje Špehar i sur. (2008.) pokazuje kako studentice s nekoliko zagrebačkih fakulteta dominantno preferiraju aerobiku i ples te su im aktivnosti koje uključuju glazbu, ritam i imaju estetsku komponentu visoko rangirane, dok se na zadnjim mjestima nalaze aktivnosti koje podrazumijevaju kontakt između sudionica te imaju natjecateljski karakter. Prema istom istraživanju studenti najviše preferiraju nogomet, stolni tenis i badminton, dok se pri dnu liste nalaze aktivnosti s naglašenom estetskom komponentom.

Cilj ovog istraživanja bio je utvrditi razlike u preferencijama prema kineziološkim aktivnostima kod studenata Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

2. METODE

Uzorak ispitanika činilo je 209 studentica i studenata prve i druge godine Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u akademskoj godini 2009./2010. Istraživanje je provedeno na dvije lokacije: središnjici u Zagrebu i odsjeku u Petrinji. Svi ispitanici su u istraživanju sudjelovali dobrovoljno.

Za potrebe utvrđivanja preferencija prema kineziološkim aktivnostima koristio se upitnik IZSRP-2007 (Jurakić i sur., 2008.), koji je za ovo istraživanje modificiran na način da su dvije aktivnosti postavljene samostalno, pa je tako sadržavao listu od 16 kinezioloških aktivnosti koje su ispitanici vrednovali na ljestvici od 1 do 5, pri čemu je 1 – nikako se ne bih bavio/la ovom aktivnošću, a 5 – sigurno bih se bavio/la ovom aktivnošću.

Podaci su obrađeni frekvencijskom analizom, a u svrhu utvrđivanja razlika u preferencijama prema kineziološkim aktivnostima između studenata 1. i 2. godine Učiteljskog fakulteta te studenata učiteljskog i predškolskog studija korišten je t-test.

3. REZULTATI I RASPRAVA

Tablica 1. Postotak odgovora prema ponuđenim kategorijama (1 – nikako se ne bih bavio/la ovom aktivnošću; 5 – sigurno bih se bavio/la ovom aktivnošću)

	1	2	3	4	5
Pilates	11,48	15,31	29,67	31,58	11,00
Aerobika	10,05	13,40	18,18	35,41	22,97
Cardio fitness	13,40	19,14	22,49	30,62	13,40
Vježbanje na spravama u teretani	18,66	16,27	14,35	31,10	19,14
Korektivna gimnastika	29,67	25,36	26,32	13,40	4,78
Yoga	23,92	21,05	18,18	24,40	11,96
Plivanje	13,40	13,88	16,27	30,62	24,40
Tenis, badminton, squash	10,53	14,83	18,66	28,71	26,79
Plesovi	9,57	5,26	7,18	31,58	46,41
Borilački sportovi	36,84	12,92	19,14	18,66	12,44
Momčadske sportske igre	16,75	12,92	19,62	19,62	31,10
Planinarenje	31,58	25,84	16,27	20,10	6,22
Pješачenje	18,66	23,44	18,66	26,79	12,44
Trčanje	27,75	25,84	22,97	13,88	9,57
Biciklizam	14,35	19,14	16,75	31,58	18,18
Rolanje	14,35	12,44	15,79	28,71	28,23

U Tablici 1. prikazani su postoci odgovora za svih 16 kinezioloških aktivnosti u svakoj od 5 ponuđenih kategorija. Aktivnost za koju ispitanici pokazuju najviše interesa jesu plesovi za koje 78 % ispitanika tvrdi da bi se rado ili sigurno bavili tom aktivnošću. Kako je preko 90% ispitanika ženskog roda, preferencija navedene aktivnosti je očekivana, a pretpostavljamo da je interes toliko velik i zbog toga što se u vrijeme istraživanja održavala izuzetno popularna i vrlo gledana televizijska emisija ‘Ples sa zvijezdama’. Druga aktivnost po preferencijama studenata jest *aerobika* za koju nepunih 59% ispitanika tvrdi da bi se rado ili sigurno bavili tom aktivnošću (odgovori 4 i 5). Toliki interes je vjerojatno iz razloga što je to vrlo popularna aktivnost koja se provodi u gotovo svakom fitness ili sličnom centru te privlači najveći broj

ženske populacije. Na treće mjesto po preferencijama ispitanika je rolanje (57% odgovora 4 i 5) koja je također vrlo popularna, ali sezonska aktivnost, no unatoč tome evidentno privlači interes velikog broja studenata Učiteljskog fakulteta. Kao aktivnost s najmanjim interesom izdvaja se *planinarenje* za koju gotovo 58% ispitanika tvrdi da se ne bi bavilo tom aktivnošću. Razloge možda možemo pronaći u tome da kod nas još nije dovoljno razvijena svijest o koristi i atraktivnosti planinarenja, te u tome da mladi ljudi, kad posvete vrijeme tjelesnom vježbanju, preferiraju neke druge aktivnosti (Petračić, 2010.).

Tablica 2. Razlike u preferencijama prema kineziološkim aktivnostima između studenata 1. i 2. godine Učiteljskog fakulteta

	Mean 1.	Mean 2.	t-value	df	p
Pilates	3,15	3,15	0,02	204	0,98
Aerobika	3,41	3,63	-1,14	206	0,26
Cardio fitness	3,09	3,16	-0,37	204	0,71
Vježbanje na spravama u teretani*	3,03	3,47	-2,07	205	0,04
Korektivna gimnastika	2,34	2,47	-0,72	205	0,47
Yoga	2,76	2,89	-0,62	205	0,54
Plivanje	3,28	3,64	-1,72	203	0,09
Tenis, badminton, squash	3,42	3,59	-0,83	205	0,41
Plesovi	4,03	3,94	0,48	206	0,64
Borilački sportovi	2,57	2,58	-0,05	206	0,96
Momčadske sportske igre*	3,23	3,66	-1,98	206	0,05
Planinarenje	2,34	2,66	-1,64	206	0,10
Pješaćenje	2,80	3,16	-1,80	206	0,07
Trčanje	2,53	2,48	0,26	206	0,80
Biciklizam	3,10	3,44	-1,69	206	0,09
Rolanje	3,40	3,54	-0,64	205	0,52

* razlika je statistički značajna uz pogrešku od 5%

U Tablici 2. prikazani su rezultati razlika preferencija prema kineziološkim aktivnostima između studenata prve i druge godine Učiteljskog fakulteta. Iz analize je vidljivo da su statistički značajne razlike uočene u 2 aktivnosti – *vježbanje na spravama u teretani* i *momčadske sportske igre*. Značajne razlike se nisu pojavile u aktivnostima kojima ispitanici pridaju najveći interes (ples, aerobika i rolanje). Razlike su također uočene, ali nedovoljne da bi bile statistički značajne u aktivnostima aerobnog tipa – *plivanje*, *pješaćenje*, *biciklizam* i *planinarenje*. Negativan trend

preferencija prema aktivnostima tog tipa može se dovesti u vezu s pomanjkanjem vremena za tjelesno vježbanje kod starijih studenata.

Tablica 3. Razlike u preferencijama prema kineziološkim aktivnostima između studenata učiteljskog (RN) i predškolskog (PO) studija Učiteljskog fakulteta

	Mean RN	Mean PO	t-value	df	p
Pilates	3,12	3,23	-0,60	205	0,55
Aerobika	3,46	3,53	-0,40	207	0,69
Cardio fitness	3,11	3,13	-0,11	205	0,91
Vježbanje na spravama u teretani	3,20	3,07	0,61	206	0,54
Korektivna gimnastika	2,35	2,46	-0,62	206	0,53
Yoga	2,87	2,61	1,27	206	0,20
Plivanje	3,42	3,33	0,41	204	0,69
Tenis, badminton, squash	3,42	3,56	-0,70	206	0,48
Plesovi	3,92	4,19	-1,43	207	0,15
Borilački sportovi	2,50	2,73	-1,01	207	0,31
Momčadske sportske igre	3,36	3,34	0,10	207	0,92
Planinarenje	2,38	2,56	-0,94	207	0,35
Pješaćenje	2,88	2,98	-0,53	207	0,60
Trčanje	2,41	2,77	-1,89	207	0,06
Biciklizam	3,20	3,21	-0,06	207	0,95
Rolanje*	3,32	3,74	-2,04	206	0,04

* razlika je statistički značajna uz pogrešku od 5%

U Tablici 3. prikazani su rezultati razlika preferencija prema kineziološkim aktivnostima između studenata učiteljskog i predškolskog studija na Učiteljskom fakultetu. Iz analize je vidljivo da je statistički značajna razlika uočena u jednoj aktivnosti – *rolanje*. Razloge tome vjerojatno treba tražiti u tome da studenti predškolskog studija imaju u svojim mjestima bolje uvjete za provedbu navedene aktivnosti. Razlika je također uočena, ali nedovoljna da bi bila statistički značajna u aktivnosti – *trčanje*.

4. ZAKLJUČAK

Ovim istraživanjem smo utvrdili da studenti Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, od kojih je preko 90% ženskog roda, preferiraju aktivnosti koje i inače privlače veliki broj ženske populacije. Na prvom mjestu su *plesovi*, slijedi *aerobika*, dok je na trećem mjestu *rolanje*. Kao aktivnost s najmanjim interesom studenata pokazalo se *planinarenje* za koju većina ispitanika tvrdi da se ne bi bavilo tom aktivnošću.

Razlike u preferencijama prema kineziološkim aktivnostima između studenata prve i druge godine UF-a su statistički značajne kod 2 aktivnosti – *vježbanje na spravama u teretani* i *momčadske sportske igre*, dok je između studenata učiteljskog i predškolskog studija razlika značajna kod jedne aktivnosti – *rolanje*.

Konačno, rezultati ovog istraživanja na studentima Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu mogu se implicirati u praksu na način da se pri kreiranju i ponudi programa vezanih za tjelesno i zdravstveno odgojno-obrazovno područje na Učiteljskom fakultetu poštuju utvrđene razlike.

5. LITERATURA

1. Andrijašević, M., Paušić, J., Bavčević, T., Ciliga, D. (2005.). Participation in leisure activities and self-perception of health in students of the University of Split. *Kinesiology*, 29(1), 71 – 74.
2. Ćurković, S., Alikalfić, V., Caput-Jogunica, R. (2008.). Physical activity and diet habits on female students. 4th International Symposium Youth Sport 2008. – The Heart of Europe, Ljubljana, Slovenia.
3. Fučkar, R.K., Špehar, N., Gošnik, J., Bunjevac, T. (2008.). The level of sport activity of students from three institutions of higher education. 5th International Scientific Conference on Kinesiology, Zagreb. 517 – 520.
4. Gošnik, J., Sedar, M., Bunjevac, T. (2007.). Preferencije studenata/ica Filozofskog fakulteta u Zagrebu prema sportskim aktivnostima. U: Findak, V. (ur.) Zbornik radova 16. ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske, 430 – 7, Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
5. Jurakić, D., Andrijašević, M., Pedišić, Ž. (2008.). Physical activity preferences in Croatia. 5th International Scientific Conference on Kinesiology, Zagreb. 822 – 825.
6. Petračić, T. (2008.). Sportsko rekreacijske aktivnosti djeca i mladih u slobodno vrijeme. U: Andrijašević, M. (ur.) Zbornik radova – Kineziološka rekreacija i kvaliteta života, 2008., 195 – 203, Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

7. Petračić, T., Nemet, M., Tomac, Z. (2010.). Preferencije studenata Učiteljskog fakulteta prema kineziološkim aktivnostima. U: Andrijašević, M., Jurakić, D. (ur.) Zbornik radova – Kineziološki sadržaji i društveni život mladih, 120 – 124, Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
8. Špehar, N., Gošnik, J., Reichel, F.K. (2008.). The preferences toward sports of student sin institutions of higher education. 5th International Scientific Conference on Kinesiology, Zagreb. 561 – 565.
9. Vuillemin, A., Boini, S., Bertrais, S., Tessier, S. (2005.). Leisure time physical activity facilities and health-related quality of life. Preventive Medicine, 41, 562 – 569.

„Prikazani rezultati proizašli su iz znanstvenog projekta (Kineziološka edukacija u predškolskom odgoju i primarnom obrazovanju), provođenog uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske.”